

Arvot ja yhteiskuntaa ohjaavat asenteet, "ajan henki"	<u>Mediayhteiskunta, korostuva individualismi, kerrostuva yhteiskunta</u>	<u>Tiukentuva talous, jatkuva rahapula, arjessa selviytymisen eetos</u>	<u>Turvallisuushakuisuus, sisäänpäin kääntyminen, pyrkimys omavaraisuuteen</u>	<u>Vuorovaikutusyhteiskunta, suvaitsevaisuus, kestävän kehityksen eetos</u>
Perusopetuksen saatavuus ja luonne	Suomessa on alueita, joilla ei tarjota perusopetusta.	Uskontokoulut, islamilaiset ja aatteelliset koulut ovat tavallisia.	Perusopetus on kaikille englanniksi.	EU määrittelee koulurakenteen ja oppisisällöt.
Opettajan professio	On yhtenäinen perusopetuksen opettajankoulutus, josta sitten voidaan erikoistua.	On opettajapula, eläkeläiset ja vanhemmat ym. rekrytoidaan opettajiksi perusopetukseen.	Opettajat laaja- alaisia yhteiskunnan sivistysagentteja; arvostus opettajantyötä kohtaan lisääntyy.	Opettajan väsymys ja turhautuminen, josta seurauksena arvostuksen puute ja kasvatustyön romahdus.
Oppimisympäristö	Pysyvät 6-8 hengen ryhmät oppivat ja opiskelevat yhdessä.	Kotikoulut ja näytöt yleisiä	Suurin osa oppijoista on etäopetuksessa	Osa opetuksesta tapahtuu virtuaaliodellisuudessa
Koulujen talous ja rahoitus	Opetus on ulkoistettu (keikkaopettajat).	On kalliita ja korkeatasoisia yksityiskouluja sekä vähemmän hyvätasoisia julkisia kouluja.	Koulujen yhteistyö elinkeinoelämän kanssa on yleistä (lisärahoitus).	Jos koulu tekee tulosta, rahoitusta lisätään. Yhteiset väli- ja päättökokeet.
Oppijan muotokuva	Lyhenevä lapsuus, kouluun tullaan 5-vuotiaina.	Levottomuus ja häiritsevä koulukäyttäytyminen lisääntyy.	Turvattomuus ja väkivalta ovat tavallisia.	Keskittymis- ja oppimisvaikeudet yleistyvät.
Koulu fyysisenä paikkana	On henkilökohtaisesti räätälöidyt opsit.	Oma opettaja koko kouluajan.	Painopiste on oppijan hyvinvoinnissa ja onnellisuudessa.	Vanhemmat ovat tiukasti ja toiminnallisesti mukana koulun arjessa.
Koulu fyysisenä paikkana	Kyläkouluja avataan uudestaan, pieniä kouluja arvostetaan.	Suomessa on vain muutama koulukeskittymä, joista hallinnoidaan opetusta, pienet koulut on lakkautettu.	Lähiopetuksesta tulee luksusta, jota tarjotaan maksukykyisille.	Koulu on paikallinen aktivoija ja oppimis- ja tapahtumakeskus, jolla on paljon muutakin tehtävää kuin koululaisten opetus.
<u>Koulu järjestelmänä</u>	<u>Suomalainen koulu ei ole enää huipulla PISA- ja muissa tulostittareissa.</u>	<u>Suomalaisesta koulujärjestelmästä on tullut menestyvä vientituote.</u>	<u>Ei voida enää puhua suomalaisesta koulujärjestelmästä; EU:ssa on yhtenäistetty opetusjärjestelmät.</u>	<u>Oppiminen on kokonaan integroitu elämään perheessä, lähi- ja etäyhteisössä, työssä ja kansalaistoiminnassa.</u>
<u>Mitä opitaan ja miten se opitaan</u>	<u>Oppiaineita on tullut lisää entisestään.</u>	<u>Väline- ja harjoitusaineet ainepainotteisia, toimintapainotteisissa mm. projekti- ja ilmiöpohjaista oppimista.</u>	<u>Opettajiimit ohjaavat ongelma- ja ilmiöperustaisia oppimisprojekteja.</u>	<u>Arviointi ja palaute meta- ja syvätaidoissa on jatkuvaa ja prosessuaalista.</u>